

Beslutsunderlag/Information (ange)

Styrelsen 2022-12-12

Ärende/Paragraf: 125

Handläggare: Pia Areblad, verksamhetsstrateg

Telefon: 0761-282400

E-post: pia.areblad@businessregion.se

Beslutsunderlag för revidering av Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program

Förslag till beslut

I styrelsen för Business Region Göteborg:

1. Att den reviderade versionen av Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2023 - 2035, godkänns med omedelbar justering och överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Då Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018 – 2035 antogs mars 2018 framgick i beslutet att programmet skulle revideras 2023. Av de 120 000 nya jobb som ska etableras enligt programmets övergripande mål har 40 000 etablerats och 80 000 nya jobb kvarstår till 2035. Revideringen har utgått från den omvärldsanalys som BRG gör löpande. De årliga stormötena där avstämning med näringslivet sker för att stämna av framdrift av programmet har även varit viktiga grundbultar för revideringen. De viktigaste inspelen som inlemmats i programmet är agenda 2030 och hållbarhetsperspektivet samt en indikator där alla tre hållbarhetsperspektiven syns i en graf.

Bedömning ur ekonomisk, social och ekologisk dimension *(om vi inte några särskilda aspekter så kan rubriken slås samman med ekologisk och social dimension)*

Programmet syftar till att skapa bättre förutsättningar för företagande. Övergripande mål är 120 000 fler jobb. I nov 2021 har vi 80 000 nya jobb kvar att "skapa" fram till 2035. Vi ligger helt i fas med det övergripande målet. Genom att skapa nya jobb påverkas ekonomisk hållbarhet och social hållbarhet. I den reviderade versionen framkommer

BUSINESS REGION GÖTEBORG AB

Besöksadress: Östra Hamngatan 5, Postadress: Box 11119, 404 23 Göteborg
Telefon växel: 031-367 61 00, www.businessregiongoteborg.se



hållbarhetsperspektivet och Agenda 2030 i betydligt högre grad än tidigare version.

Det syns på följande sätt:

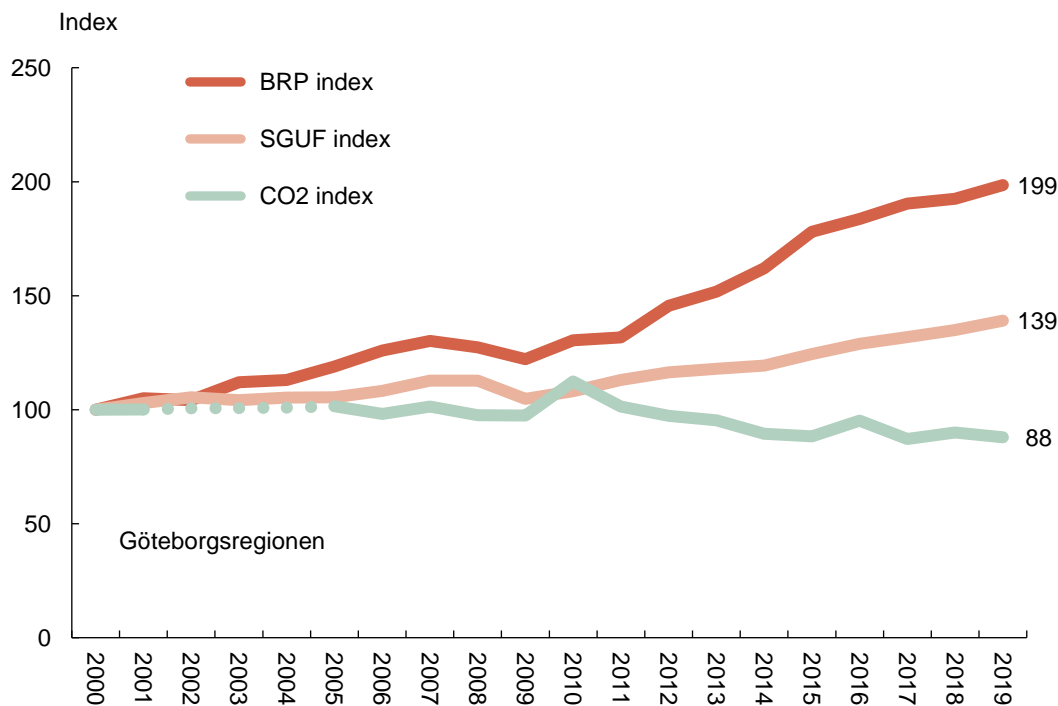
1. Agenda 2030 lyfts under Globala trender
2. Vi har korstabulerat de sex strategiska områden med de åtta Agenda 2030 mål vi i första hand relaterar till. (se nedan)

		Strategiska områden					
		Kompetensförsörjning	Attraktionskraft	Infrastruktur	Markberedskap	Företagsklimat	Innovationskraft
Utmaningar för Göteborgsregionen	Utbilda, behålla och attrahera kompetens						
	Öka delaktigheten på arbetsmarknaden						
	Planera för tillväxt						
	Möta klimatutmaningen – med näringslivet						
	Stärka arbetsmarknadsregionen och Göteborgs stadskärna						
	Stärka regionens globala tillgänglighet						
	Fler växande små och medelstora företag						
	Förbättra företagsklimatet						
	Stärka resurserna inom FoU						
Globala mål i Agenda 2030	God utbildning för alla (4)						
	Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (8)						
	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (9)						
	Minskad ojämlikhet (10)						
	Hållbara städer och samhällen (11)						
	Hållbar konsumtion och produktion (12)						
	Fredliga och inkluderande samhällen (16)						
	Genomförande och globalt partnerskap (17)						
Samhälls- vinster	Ökad produktivitet						
	Minskad miljöpåverkan för mindre klimatpåverkan						
	Ökad inkludering						

Skärningspunkt där ett strategiskt område möter en utmaning eller ett mål i Agenda 2030.

3. Vi har identifierat de 19 underliggande mål i Agenda 2030 som vi i första hand relaterat till och kopplat ihop dem med de regionala utmaningarna. Se sid 22–25 i bilaga 1 till beslutsunderlaget; Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2023–2035.

För att ytterligare betona hållbarhetsperspektivet har vi tagit fram en graf där de tre hållbarhetsperspektiven syns på samma gång. I bilden nedan framgår ekonomisk hållbarhet genom bruttoregionalprodukt per capita. Den linjen strävar uppåt. Den gröna linjen beskriver ekologisk hållbarhet; CO2 utsläpp och strävar nedåt. Den aprikosa linjen visar sysselsättningsgrad för utrikes födda och ska ligga så nära den röda linjen som möjligt. En ekonomisk tillväxt som inte är inkluderande är inte önskvärd i Göteborgsregionen. Den här grafen är den vi betonar som övergripande och sammanfattande för hela programarbetet.



Bilagor

1. Göteborgs Stadsnäringslivsstrategiska program 2023–2035

Ärendet

2018 antogs Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program. I beslutet framgick att programmet skulle revideras 2023. Under 2022 har revideringen ägt rum och i bilaga ett syns det föreslagna reviderade programmet.

Styrelsen behöver ta ställning till det reviderade programmet för vidare behandling av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Då Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018 - 2035 antogs mars 2018 framgick att Business Region Göteborg skulle koordinera och processleda arbetet med implementeringen samt att programmet skulle revideras 2023 och sedan vid behov vart fjärde år.

Resultat av programmets implementering sedan 2018

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program antogs mars 2018 av kommunfullmäktige. Övergripande mål är 120 000 nya jobb räknat från 2016 till 2035. Vid 2022 års utgång har 40 000 nya jobb etablerats och programmet har 80 000 nya jobb kvar att etablera till 2035.

Arbetet bedrivs i sex strategiska områden. Totalt 25 förvaltningar och bolag i staden deltar i arbetet. Handlingsplan 1 genomfördes 2019–2021 och omfattade 91 aktiviteter varav 95 % gick i mål. Handlingsplan 2 genomförs 2022–2023 innehåller 46 aktiviteter. Dec 2022 går 80 % av aktiviteterna i handlingsplan 2 enligt plan och alla förväntas genomföras. Fram till 2035 planeras totalt 8 handlingsplaner vara genomförda.

Arbetet följs upp av ett antal indikatorer som är kopplade till de målen i programmet.

En av de storstadsregioner i Europa som

1. är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.
2. erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.
3. har bäst klimat för företagande och innovation.

Förflyttning indikatorer (2018–2022) i näringslivsstrategiska programmet sedan antagande:

	Indikatormål	Lång sikt (jämfört 5 år tillbaka)		
		Försämrats	Oförändrat	Förbättras
Mål 1	Arbetslöshet (GR)	2022 jmf 2018		
	Flyttnetto högutbildade (GR)	2020 jmf 2016		
	RCI (Västsverige)			2019 jmf 2013
	BRP per capita (GR)			2019 jmf 2015
Mål 2	Euro per capita (Västsverige)	2019 jmf 2015		
	Decoupling (GR)			2019 jmf 2015
	Folkmängd (LA Göteborg)			2021 jmf 2017
	Sysselsatta (LA Göteborg)			2021 jmf 2017
	Folkmängd (GR)			2021 jmf 2017
Mål 3	Sysselsatta (GR)			2021 jmf 2017
	Insiktsmätning (GR)			2021 jmf 2017
	Svenskt Näringslivs mätning (GR)			2022 jmf 2018
	FoU-utgifter per sysselsatt i privat sektor (VG)			2021 jmf 2017
	Varuexport per sysselsatt i privat sektor (GR)			2021 jmf 2017
	RIS (Västsverige)			2021 jmf 2017

Källa: Göteborgs Stads Näringslivsstrategiska Program 2023-2035 – uppföljning år 2022 (basår: 2016)

För detaljerad beskrivning av varje indikatorns utveckling. Se bilaga 2 i Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2023-2035.

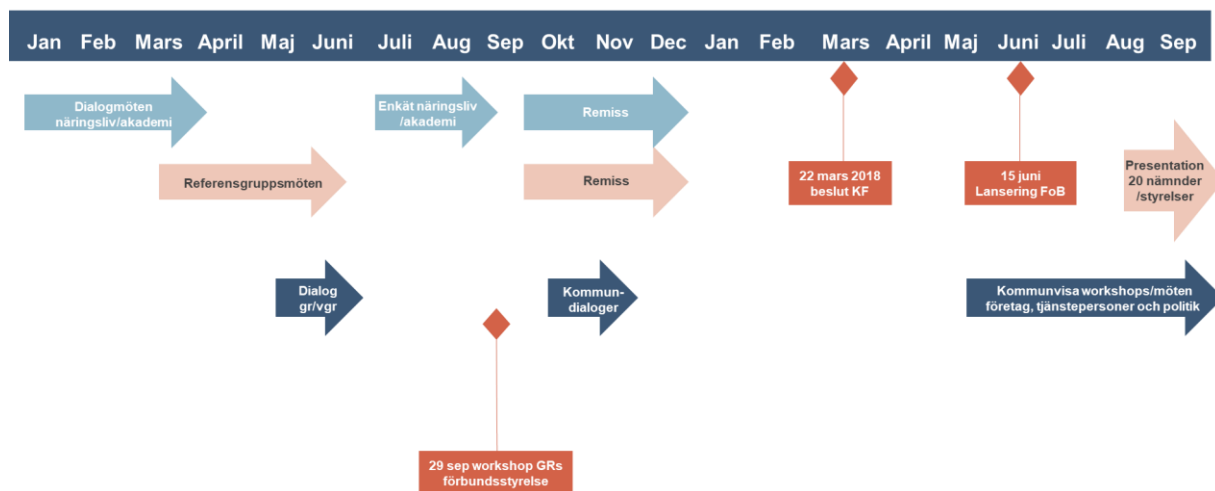
Viktigaste förändringarna i det reviderade programmet:

I det reviderade programmet har hållbarhetsperspektivet samt agenda 2030 arbetats in i betydligt högre grad. Stycket globala trender är helt omskrivet. Vad gäller process så har samarbetet inom Göteborgsregionen intensifierats då alla kommunfullmäktigeförsamlingar i Göteborgsregionen beslutat att arbeta mot samma mål. En bilaga är tillagd som visar övriga styrdokument med betydelse för näringslivet.

Process programmets implementering sedan 2018

Direkt efter att programmet antogs i kommunfullmäktige mars 2018 lanserades programmet på ett av stadens möten för förvaltningar och bolagschefer. Därefter presenterades programmet i de nämnder och styrelser som getts delansvar att implementera programmet. Parallellt startade arbetet med att se hur alla kommuner i Göteborgsregionen kunde bidra till övergripande mål och engageras i arbetet.

Process framtagning samt lansering av program 2017-2018



Hösten 2018 startade arbetet med att ta fram den första handlingsplanen som skulle löpa 1 juli 2019–2021.

Drygt ett år efter att programmet antogs i kommunfullmäktige var den första 2-åriga handlingsplanen beslutad i de nämnder/styrelser som deltar i arbetet.

Då implementeringen påbörjats skapades en form för kontinuerlig dialog med näringslivet, akademien och arbetsmarknadens organisationer. Basen i det arbetet är en struktur med referensorganisationer.

Följande organisationer är programmets referensorganisationer:

Västsvenska Handelskammaren, Svenskt Näringsliv, Företagarna, LO, Unionen, Studentforum och Göteborgs universitet. Chalmers tillkom 2022.

Rollen som referensorganisation innebär att:

- Vara "bollplank" och löpande diskussionspartner för programmet
- Delta i förberedelser av det årliga stormötet samt rekrytera de företag och studenter som deltar i stormötet

Förväntad effekt:

Ökad kunskap om och informationsspridning av programmet

Upplägg:

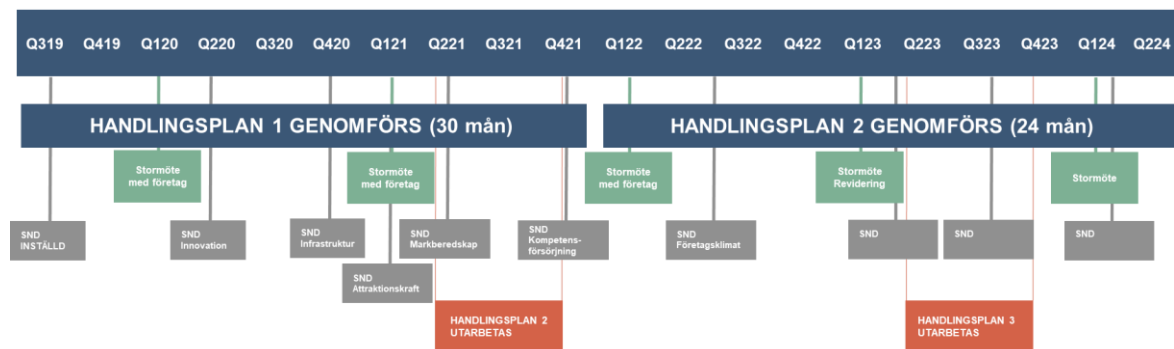
Separata möten med respektive organisation årligen, där processledare deltar utifrån önskemål från referensorganisationen.

Årligt planeringsmöte där alla referensorganisationer deltar.

Struktur för löpande dialog med näringslivet

En årsstruktur för löpande dialog/avstämningar kring framdriften av programmet har etablerats. En gång per år sker stormöten med näringslivet och 2–3 gånger per år äger strategisk näringslivsdialog rum. Vid varje stormöte medverkar ett 80-tal företag och ett 20-tal studenter. Dessutom deltar representanter för referensorganisationerna. Stormötena innehåller en återkoppling kring vad som hänt i programarbetet sedan förra året följt av ett längre rundabordssamtal. De 24 parallella rundabordssamtalen ledd av en förvaltningsdirektör eller vd i staden. 3 företag, 1 student, 1 representant från en referensorganisation samt två repr från staden har fört samtal runt varje bord. Strategiska näringslivsdialoger (SND) där kommunstyrelsens arbetsutskott möter akademien och 8 vd:ar för att diskutera ett av de strategiska områdena har skett 2-3 ggr per år. Se femårsplan nedan.

Tidplan



Uppföljning handlingsplan 1

I arbetet med att ta fram Handlingsplan 1 (2019–21) påbörjade förändringsarbetet med att försöka få alla delar av staden engagerade i att skapa bättre förutsättningar för företagande.

Aktiviteter som hade bäring på respektive insats samt relaterade till det övergripande målet 120 000 nya jobb formulerades. Handlingsplanen

omfattade 91 aktiviteter och spände över många olika områden. 95 % av aktiviteterna genomfördes och nådde mål trots pandemin. De som ej genomfördes blev ej genomförda i huvudsak pga pandemin.

Handlingsplan 2

Inför handlingsplan 2 försökte vi se hur vi kunde avgränsa och skapa mer skärpa i de aktiviteter vi tog fram. Vi började med att tydliggöra vilken funktion det övergripande programmet har samt vad respektive handlingsplan har för roll i framdriften av arbetet.

Programmets funktion-

- Stadens gemensamma karta för att skapa bättre förutsättningar för företagande
- I programmet ingår det *mesta* (utan trygghetsfrågan och bostadsfrågan)

Handlingsplanen (HP) funktion/roll:

- Här syns de *aktiviteter som vi gör tillsammans för att flytta fram positionerna och skapa ännu bättre förutsättningar för företagande de kommande två åren.*
- **Respektive HP kommer inte:**
 - vara **heltäckande**
 - med säkerhet omfatta det **viktigaste** (det sker ibland i en förvaltnings kärnverksamhet)

Under programperioden 2018–2035 kommer åtta handlingsplaner genomföras. Intentionen är att varje handlingsplan ska etablera en starkare samsyn kring vad som behöver göras för att skapa bättre förutsättningar för företagande och därmed lägga grund för kraftsamling.

För att kunna kraftsamla bättre i handlingsplan 2 identifierades de indikatorer vi utifrån omvärldsanalys i första hand vill ha effekt på. Under mål ett identifierades arbetslöshet, under mål 2; decouplingeffekt, under mål tre företagsklimat och privata kostnader för FoU.

För att begränsa antalet aktiviteter sattes följande begränsningar:

- Fokusera på det som är genomförbarhet på två år (2022–23)
- Säkerställa att aktiviteten ger effekt på övergripande mål

- Säkerställa att aktiviteten är kompatibel med målen i Agenda 2030

Rekommendation var även att:

- sträva mot högst två aktiviteter per insats samt skärpa utfallet

Handlingsplan 2 behandlades (mellan nov 2021 och maj 2022) i alla de 25 nämnder och styrelser som har delansvar för implementeringen av programmet. Handlingsplanen består av 46 aktiviteter.

Uppföljning av implementeringen av programmet

Hösten 2022 görs en extern uppföljning av arbetet med att implementera programmet. Syftet är att samla in, sammanställa och analysera medverkande aktörers erfarenheter av arbetet så här långt och deras tankar om kommande handlingsplaner. Slutsatserna kommer implementeras i det framtida arbetet. Uppföljningen är klar januari 2023.

Revideringsprocess 2022

Revideringen av programmet har letts av en revideringsgrupp bestående av:

Eva Hessman (stadsdirektör)

Magnus Sigfusson (direktör samhälle/omvärld), stadsledningskontoret

Patrik Andersson (vd), Eva-Lena Albihn (vice vd), Business region

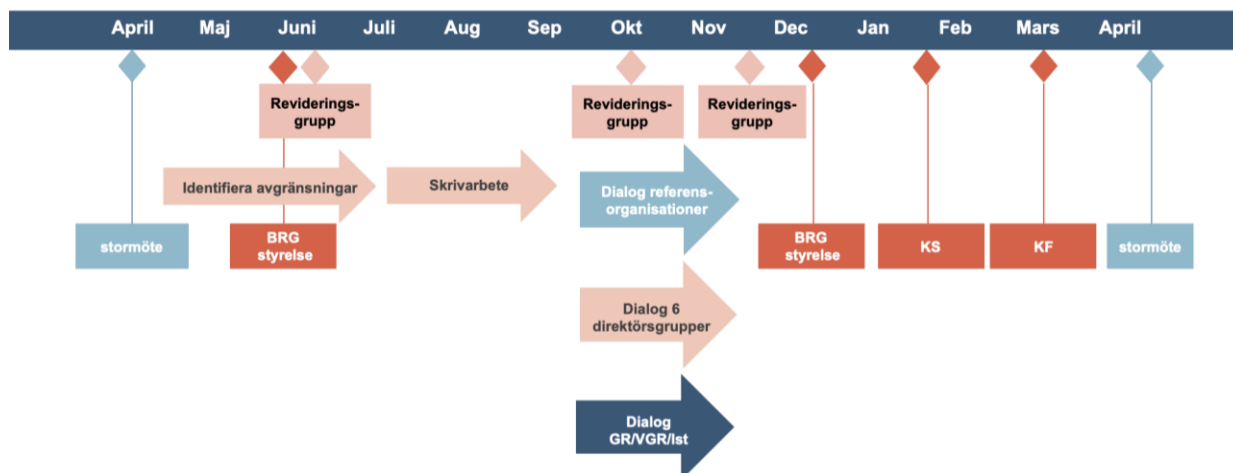
Göteborg

Gitte Caous, förbundsdirektör GR (Göteborgsregionens kommunalförbund)

Revideringsprocessen startade med de inspel som framkom på stormötet 8 april. Inspelen processades sedan med styrgruppen för programmet (BRG:s ledningsgrupp) och förslag till avgränsningar presenterades som sedan godkändes av BRG:s styrelse och revideringsgruppen.

Därefter vidtog skrivarbete och avstämningar med referensorganisationer samt regionala aktörer.

Revidering process



Avstämning har gjorts med nedan referensorganisationer samt regionala aktörer:

LO

Chalmers

Företagarna (styrelse)

Göteborgs Universitet, (vicerektor, m.flera)

Göteborgsregionen (kommundirektörer)

Göteborgsuniversitet

Länsstyrelsen

Studentforum

Sv näringsliv (flera arbetsgivarorganisationer)

Unionen (styrelse)

Västra Götalandsregionen

Västsvenska Handelskammaren

Inspel från referensorganisationer m.fl

Flertal av de inspel som kom från dialogen med referensorganisationerna samt direktörsgrupperna handlar om konkretion av aktiviteter i nästa handlingsplan. T.ex- vikten av bättre attityder gällande företagsfrågor, hur staden kan förenkla för företag att bidra till social hållbarhet, stimulera nyutexaminerade i Göteborg att stanna kvar i staden et.c Frågor gällande krisberedskap, bostäder och trygghet som diskuterats har sammanställts i en bilaga med hänvisning i staden kring vem som ansvarar för dessa

frågor. Näringslivsstrategiska programmet omfattar inte dessa frågor.

Sammanfattande bedömning

I det reviderade förslaget till Göteborgsstads näringslivsstrategiska program 2023–2035 syns de viktigaste förändringarna som behövs för att vi ska nå övergripande mål 120 000 nya jobb. (80 000 nya jobb räknat från 2023–2035). De strategiska områdena samt de 25 insatserna ändras inte. Insatserna är så formulerade att det finns utrymme för konkretion i aktiviteterna.

Patrik Andersson

Vd, Business Region Göteborg AB